

ZACHODNIE WZORCE I WSCHODNIE REALIA

Przedstawicielki elit prowincjonalnych
w XIX i pierwszej połowie XX wieku

redakcja Małgorzata Dajnowicz

Białystok 2009

SPIS TREŚCI

<i>Małgorzata Dajnowicz</i> Słowo wstępne	7
--	---

O KOBIECIACH NIEPROWINCJONALNYCH

<i>Piotr Sawicki</i> Sofia Casanova i Izabela Lutosławska wobec hiszpańskiej tragedii. Doświadczenia i wnioski	11
--	----

<i>Monika Bednarczuk</i> O próbie mariażu powieści katolickiej i popularnej – twórczość Izabeli Lutosławskiej-Wolikowskiej	21
--	----

<i>Krzysztof Buchowski</i> Kobiety w litewskim odrodzeniu narodowym	39
--	----

W MIASTACH NIE TYLKO PROWINCJONALNYCH

<i>Monika Piotrowska-Marchewa</i> Kobiety i filantropia. Uwagi o zaangażowaniu przedstawicielek polskich elit w działalność dobroczynną w XIX wieku	49
---	----

<i>Grażyna Wyder</i> Działalność społeczno-emancypacyjna przedstawicielek polskich elit intelektualnych w Poznańskim na przełomie wieku XIX i XX	69
--	----

<i>Adam Dobroński</i> Inteligentki prowincji w Łomżyńskim XIX/XX w.	85
--	----

<i>Andrzej Matusiewicz</i> Kobiety w życiu społeczno-kulturalnym Suwałk przed 1914 rokiem	103
--	-----

Małgorzata Dajnowicz
Zachodnioeuropejskie wzorce emancypacyjne na polskiej prowincji
w początkach XX wieku. Wpływ Elizy Orzeszkowej i Marii
Konopnickiej na poglądy i działalność przedstawicielek elit ziem
północno-wschodnich 125

Nina Zielińska
Patriotyczne i społeczne zaangażowanie kobiety
w odbudowę Ojczyzny na przykładzie losów i działalności
Kazimierzy z Dąbrowskich Litwiniukowej 139

NA WIEJSKIEJ PROWINCJI

Agnieszka Chlebowska
Aktywność przedstawicielek elit wiejskich Pomorza (Provinz
Pommern) w organizacjach kobiecych w drugiej połowie XIX
i początkach XX wieku (na wybranych przykładach) 157

Bogusława Szczerbińska
Wkład ziemianek w rozwój wiejskiego stanu posiadania
w Łomżyńskim w początkach XX wieku 177

Marcin Rydzewski
Działalność oświatowa ziemianek w podłomżyńskich dworach
w początkach XX wieku 193

Ewelina Kostrzewska
Z albumu chłopskich liderki ruchu kobiecego (Rekonesans) 209

Indeks osobowy 225